

OBSAH

Předmluva	8
Předmluva k 1. vydání	13
1 Úvod	16
1.1 Současné názory na otázku „co je diabetes mellitus?“	16
1.2 Současné názory na otázku „co je diabetologie?“	19
2 Historie	21
2.1 Významné objevy související s DM a inzulinem	21
3 Typy diabetu a poruch glukózové homeostázy	24
3.1 Standardní klasifikace	24
3.2 Zastřešující pojmy	24
3.3 Synonyma a další pojmy	24
4 Rizikové faktory diabetu	26
4.1 Diabetes mellitus 1. typu	26
4.2 Diabetes mellitus 2. typu	26
5 Epidemiologie a statistika	29
5.1 Diabetes mellitus v ČR (2013)	29
5.2 Diabetologické ordinace v ČR (2011)	29
5.3 Incidence a mortalita v ČR	29
5.4 Prevalence jednotlivých poruch glukózové homeostázy v ČR	30
5.5 Výhled na nejbližší roky	30
6 Patofyziologie	31
6.1 Glukóza – základní fakta	31
6.2 Pankreatické ostrůvky – základní fakta	32
6.3 Inzulin – základní fakta	33
6.4 Mechanismus sekrece inzulinu	34
6.5 Inzulinový receptor a jeho signalizace	36
6.6 Vstup glukózy do buněk	38
6.7 Jaké účinky má inzulin?	40
6.8 Inzulinová rezistence a inzulinová deficience	40
6.9 Pět stadií / stupňů diabetes mellitus 2. typu aneb přirozená progresse DM2. ...	41
6.10 Patofyziologie prediabetu	42
6.11 Od triumvirátu k zlověstnému oktetu	43
6.12 Inkretiny v regulaci glukózové homeostázy	46

7	Diagnostika diabetu	48
7.1	Glykemie a glykovaný hemoglobin	48
7.2	Význam jednotlivých vyšetření v diagnostice diabetu	51
7.3	Diferenciální diagnóza mezi DM1 a DM2	52
7.4	Diagnostika gestačního diabetu (GDM)	52
7.5	Monogenní diabetes	53
7.6	Selfmonitoring glykemie (SG) a kontinuální monitorace glukózy (KMG) ...	55
7.7	Prediabetes	55
7.8	Stanovení mikroalbuminurie	56
8	Symptomatologie diabetu	57
8.1	Symptomatologie DM 1. typu	57
8.2	Symptomatologie DM 2. typu	57
8.3	Projevy hypoglykemie	57
8.4	Projevy diabetické ketoacidózy	58
8.5	Projevy chronických komplikací	59
9	Strategie léčby diabetu	60
9.1	Jak se změnila strategie léčby DM1?	60
9.2	Jak se změnila strategie léčby DM2?	61
10	Dietní léčba	64
10.1	Cíle dietní léčby	64
10.2	Dietní doporučení pro obézní nemocné s DM2	64
11	Léčba inzulinem	66
11.1	Indikace léčby inzulinem	66
11.2	Lidské inzuliny	66
11.3	Přehled inzulinů a inzulinových analog podle trvání účinku	67
11.4	Premixované inzuliny	69
11.5	Inzulinová pera a dávkovače inzulinu	69
11.6	Fyziologické základy léčby inzulinem	69
11.7	Inzulinové režimy	70
11.8	Individualizace léčby inzulinem	73
12	Neinzulinová antidiabetika	74
12.1	Antidiabetika – terminologie a historie	74
12.2	Antidiabetika – dělení podle mechanismu účinku	76
12.3	Metformin	78
12.4	Thiazolidindiony (glitazony)	80
12.5	Deriváty sulfonylurey	82
12.6	Nesulfonylureová sekretagoga (glinidy)	85
12.7	Léky ovlivňující inkretinový systém	87
12.8	Inhibitory střevních alfa-glukosidáz	91
12.9	Inhibitory SGLT2 (glifloziny, glukuretika)	92
12.10	Kombinace antidiabetik	93
12.11	Volba antidiabetické léčby	95

13	Akutní komplikace diabetu	99
13.1	Hypoglykemie	99
13.2	Diabetická ketoacidóza	101
13.3	Hyperglykemické kóma	102
13.4	Laktátová acidóza	103
14	Chronické komplikace diabetu	104
14.1	Diabetická nefropatie	104
14.2	Diabetická retinopatie	106
14.3	Diabetická neuropatie	108
14.4	Syndrom diabetické nohy	113
15	Prediabetes	115
15.1	Diagnostika	115
15.2	Nefarmakologická léčba	115
15.3	Farmakologická léčba	115
15.4	Prediabetes a kardiovaskulární riziko	116
15.5	Metabolický syndrom	116
16	Edukace nemocných s diabetem	119
16.1	Co si představujeme pod pojmem EDUKACE pro diabetiky?	119
16.2	Národní edukační diabetologické programy	121
16.3	Psychologické aspekty edukace a léčby diabetiků 2. typu	122
	Přílohy	125
A.	Co to je, když se řekne	127
B.	Klinické studie	136
C.	Zkratky často používané v diabetologii	138
D.	Diabetologická centra v ČR	144
	Literatura	146
	Rejstřík	150